

Lachenalia (Lachenalie)

čeleď: Hyacinthaceae

Rodové jméno bylo vybráno na počest švýcarského botanika jménem Werner de Lachenal (1736 - 1800). Roste v Namibii a JAR. Dorůstá výšky 20 - 50cm. Pod zemí vytváří zploštělou kulovitou světlou cibulku o průměru 2 - 3cm. Listy vyrůstají zpravidla ve 2ks, jsou křehké, tmavě zelené, hnědě skvrnité a dlouhé 20cm. Na zimu vytváří sytě barevné trubkovité květy v hroznovitém kvetenství umístěném na stvolech o délce kolem 30cm a vnější korunní lístky bývají nápadně kratší vnitřních. Plodem je vejčitá tobolka.

Vyhovuje ji plné slunce. Většinou prochází obdobím, kdy zatahují a znova vyrůstají. Potřebuje plné nebo rozptýlené světlo. Zálivka postačí mírná, v době květu ještě více snížená. Nikdy by neměla být příliš vlhká ani naopak suchá. Prospívá ji pravidelné rosení. V zimě by se měla teplota pohybovat mezi 6 - 12°C. Přesazuje se na podzim. Hnojí se v době květ 1x týdně tekutými hnojivy pro kvetoucí rostliny, avšak s 2x menší koncentrací. Přesazuje se každý rok na konci léta do směsi drnovky, listovky, rašelinu a písku.

Množí se dceřinými cibulkami nebo semeny. Cibule se vysazují do hloubky zhruba 3cm.

Lachenalia alba

Lachenalia algoensis

Lachenalia aloides

synonyma: Phormium aloides

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR v podobě cibulnaté travky. Dorůstá výšky 15 - 28cm a šířky 8cm. Listy jsou kopinaté, mečovité, zpětně ohnuté a šedě zelené s tmavými skvrnami. Kvetenstvím je 10 - 20tikvětý hrozen, vlastní květy jsou úzce trubkové, převislé a žluté až červeně oranžové s červenou špičkou. Existují vnitrodruhové taxonomy:

- var. aloides - vnější korunní lístky jsou červené, vnitřní žluté s růžově fialovou špičkou
- var. aurea - listy světle zelené s tmavými skvrnami; korunní lístky všechny žlutě oranžové
- 'Quadricolor' - vnější korunní lístky růžově fialové, žluté a zelené, vnitřní jsou žluté s růžově fialovou špičkou
- var. vanzyliae - květy světle tyrkysově modré se zelenými skvrnami

Lachenalia ameliae

Lachenalia angelica

Lachenalia anguinea

synonyma: Scillopsis anguinea

Lachenalia arbuthnotiae

Lachenalia attenuata

Lachenalia aurioliae

Lachenalia bachmannii

Lachenalia barkeriana

Lachenalia bolusii

Lachenalia bowkeri

synonyma: L. subspicata

Lachenalia buchubergensis

Lachenalia bulbifera

synonyma: Aletris bifolia, L. linguiformis, L. pendula, Phormium bulbiferum, Scilla decora

oblasti: Západní Kapsko

Roste v JAR jako cibulovina. Dorůstá výšky 15 - 30 (i 40)cm při šířce 5cm. Listy vyrůstají z cibule, jsou vzpřímené, vejčité a mohou mít růžovofialové nebo hnědé skvrny. Kvete dlouze trubkovitými červenými, žlutými, růžově fialovými nebo oranžovými květy se zelenými skvrnami délky 3cm na fialově skvrnité lodyze v 15 - 20tičetném hroznu, jsou převislé anebo vodorovné a špičky zelené nebo růžově fialové. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'George' - růžové květy
- 'Mandarin'
- 'Mango'

Vyhovují ji písčiny nebo kamenité půdy s dostatkem výživy a plné slunce.

Lachenalia campanulata

synonyma: L. rhodantha

Lachenalia capensis

Lachenalia carnosa

synonyma: *L. ovatifolia*

oblasti: Namaqualand

Pochází z JAR. Vytváří pár dužnatých kopinatých listů. Jejich povrch je lesklý, hkladký, zelený, podélně drážkovaný. Stonek může být tečkovaný. Kvete dvoubarevnými květy v kombinací zelenobílé a fialové.

Potřebuje dobře propustný substrát a nižší teploty, ideálně s čerstvým vzduchem. V době zatahování a do opětovného probuzení rostlinu nezaléváme. Po zbytek roku udržujeme substrát stále vlhký.

Lachenalia cernua

Lachenalia comptonii

Lachenalia concordiana

Lachenalia congesta

Lachenalia contaminata

synonyma: *L. albida*, *L. angustifolia*, *Scillopsis angustifolia*, *Scillopsis contaminata*, *Scillopsis hyacinthoides*

oblasti: Západní Kapsko

Pochází z JAR. Patří mezi trvalky a cibuloviny. Dorůstá výšky 20 - 25 (i 50)cm. Stonek je skvrnitý. Listy jsou trávovité, úzké, dužnaté, obloukovité a beze skvrn. Kvete bílými květy s tmavým červenofialovým koncem, s hnědými a zelenými skvrnami a červeným žíháním v hustém květenství.

Lachenalia convallarioides

Lachenalia corymbosa

synonyma: *Hyacinthus corymbosus*, *Massonia corymbosa*, *Massonia linearis*, *Periboea corymbosa*, *Polyxena corymbosa*, *Scilla corymbosa*

Lachenalia dasybotrya

Lachenalia dehoopensis

Lachenalia doleritica

Lachenalia duncanii

Lachenalia elegans

oblasti: Kapsko

Roste v JAR. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. elegans
- var. flava
- var. membrancea
- var. suaveolens

Vyhovuje ji hlubší propustný stále vlhký substrát. Při zatahování se zálivkou ale přestat. Dále hodně světla, ne přímé paprsky, nižší teploty (15 - 17°C přes den, 10°C v noci).

Lachenalia ensifolia

synonyma: Agapanthus ensifolius, Hyacinthus bifolius, Massonia ensifolia, Massonia odorata, Massonia violacea, Mauhlia ensifolia, Polyanthes pygmaea, Polyxena ensifolia, Polyxena odorata, Polyxena pygmaea

Lachenalia esterhuysenae

Lachenalia fistulosa

synonyma: L. convallariodora

Lachenalia framesii

Lachenalia giessii

Lachenalia gilletti

Lachenalia glaucophylla

Lachenalia haarlemensis

Lachenalia hirta

synonyma: Phormium hirtum

Lachenalia inconspicua

Lachenalia isopetala

synonyma: L. bifolia, L. sanguinolenta, Scillopsis bifolia, Scillopsis isopetala

Lachenalia juncifolia

Lachenalia karoica

Lachenalia klinghardtiana

oblasti: Namibie

Patří mezi endemity Namibie.

Vyhovuje ji prostředí chladné pouště.

Lachenalia kliprandensis

Lachenalia lactosa

Lachenalia latimerae

Lachenalia leipoldtii

Lachenalia leomontana

Lachenalia liliiflora

synonyma: Scillopsis liliiflora

Lachenalia longibracteata

Lachenalia longituba

synonyma: Polyxena longituba

Lachenalia lutea

Lachenalia lutzeyeri

Lachenalia macgregoriorum

Lachenalia margaretae

Lachenalia marginata

Lachenalia marlothii

Lachenalia martinae

Lachenalia mathewssii

Lachenalia maughanii

synonyma: *Polyxena maughanii*

Lachenalia maximiliani

Lachenalia mediana

synonyma: *Scillopsis mediana*

Lachenalia minima

Lachenalia moniliformis

Lachenalia montana

Lachenalia muirii

Lachenalia multifolia

Lachenalia mutabilis

synonyma: *Orchiastrum mutabile*

Lachenalia namaquensis

oblasti: Namaqualand

Lachenalia namibiensis

oblasti: Namibie

Patří mezi endemity Namibie.

Vyhovuje ji prostředí chladné pouště.

Lachenalia nardousbergensis

Lachenalia neillii

Lachenalia nervosa

synonyma: L. bowieana, L. latifolia, Scillopsis nervosa

Lachenalia nutans

oblasti: Namibie

Patří mezi endemity Namibie.

Vyhovuje ji prostředí chladné pouště.

Lachenalia obscura

Lachenalia orchoides

synonyma: Hyacinthus orchoides, Muscari orchoides, Phormium orchoides

Dorůstá výšky 10 - 30cm. Listy jsou široce kopinatý a zpravidla nejsou skvrnité. Květenství je husté, vlastní květy jsou úzce zvonkovité, polovzpřímené a aromatické. Existují vnitrodruhové taxonomy:

- var. orchoides - květy světle žluté až žlutě zelené
- var. glaucina - hrozny až 25květé, dlouhé 30cm, vlastní květy zvonkovité, modré až modře fialové, aromatické a dlouhé 2,5cm

Lachenalia orthopetala

synonyma: L. ustulata, Scillopsis orthopetala

Lachenalia pallida

synonyma: L. lucida, L. odoratissima, L. racemosa, Orchiastrum pallidum, Scillopsis lucida, Scillopsis racemosa, Triallosia pallida

Lachenalia patula

synonyma: L. succulenta, Scillopsis patula

Lachenalia paucifolia

synonyma: Hyacinthus paucifolius, Periboea oliveri, Periboea paucifolia, Polyxena calcicola, Polyxena paucifolia

Lachenalia pearsonii

synonyma: Scilla pearsonii

Lachenalia peersii

Lachenalia perryae

Lachenalia physocaulos

Lachenalia polyphylla

Lachenalia polypodantha

Lachenalia punctata

Lachenalia purpureocaerulea

synonyma: L. botryoides, Scillopsis purpureocaerulea

Lachenalia pusilla

synonyma: Brachyscypha undulata, Massonia pusilla, Massonia undulata, Polyxena pusilla

oblasti: Kapsko

Přízemní listová růžice je tvorená 4 - 6 tečkovanými listy. Stonek zcela chybí. Květ tvoří mnoho bílých tyčinek zakončených žlutými prašníky.

Lachenalia pustulata

synonyma: L. declinata, L. pyramidalis, L. reclinata, Scillopsis pustulata

Lachenalia reflexa

synonyma: Coelanthus complicatus

oblasti: Austrálie, Jihoafrická Republika (JAR)

Pochází z JAR, ale dovezla se i do Austrálie. Dorůstá výšky kolem 10cm. Kvete až 10ti žlutými květy. Každá rostlina vyprodukuje 40 - 60 malých černých semen.

Množí se semeny.

Lachenalia rosea

synonyma: L. unifolia var. pappei, Scillopsis rosea

Lachenalia rubida

oblasti: Afrika

Roste v Africe. Stonek dorůstá výšky 20cm a je skvrnitý. Listy jsou kopinaté a skvrnité. Květy jsou tmavěčervené se žlutozeleným okrajem na vnitřních korunních lístkách. Existují vnitrodruhové taxonomy:

- 'Punktata' - květy tmavě tečkované
- 'Tigrina' - květy tmavě tečkované

Lachenalia salteri

Lachenalia sargeantii

Lachenalia schelpei

Lachenalia splendida

synonyma: L. roodeae, L. roodieae

Lachenalia stayneri

Lachenalia thomasiae

Lachenalia trichophylla

synonyma: L. massonii

Lachenalia undulata

Lachenalia unicolor

synonyma: L. fragrans, L. purpurea, L. unicolor var. fragrans, L. unicolor var. purpurea, L. versicolor, Scillopsis fragrans, Scillopsis purpurea, Scillopsis unicolor

Dorůstá výšky 10 - 30cm. Květenství je husté, vlastní květy jsou bělavé až světlefialové, zvonkovité, aromatické a vyrůstají vodorovně.

Lachenalia unifolia

synonyma: Scillopsis unifolia

oblasti: Severní Kapsko, Západní Kapsko

Roste pouze v JAR. Patří mezi trvalky a cibuloviny. Dorůstá výšky 10 - 35cm. Vytváří pouze 1 list s pochvou při bázi a s hnědooranžovým rpužkováním. Dorůstá délky do 36cm a je stočený, zašpičatělý. Kvete v hroznu na vrcholu lodyhy. Mají trubkovitý až mírně zvonkovitý tvar délky 0,8 - 1,5cm, okvětní lístky jsou při bázi srostlé, barvy modré nebo růžové či dokonce nažloutlé s hnědočervenou skvrnou před koncem. Plodem je tobolka.

Vyhovují ji písčité půdy s žulovým nebo pískovcovým podkladem.

Lachenalia valeriae

Lachenalia variegata

Lachenalia ventricosa

Lachenalia verticillata

Lachenalia violacea

synonyma: Scillopsis violacea

Lachenalia viridiflora

Lachenalia whitehillensis

Lachenalia xerophila

Lachenalia youngii

Lachenalia zebrina

synonyma: L. zebrina f. densiflora

Lachenalia zeyheri

Další informace:

<http://botany.cz/cs/lachenalia-unifolia/>

<http://www.celysvet.cz/lachenalia.php>

<http://www.zelenelisty.cz/clanky/werbar---cibuloviny/lachenalia-bulbifera.html>

<https://www.rostliny.net/>